

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

**Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice
1943–1945**

Inventář

EL NAD č.: 1952
AP č.: 547

Mgr. Radka Kinkorová

Horšovský Týn 2019

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	3
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	4
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	4
Seznam použitých pramenů a literatury.....	5

Příloha

Seznam použitých zkratk	6
-------------------------------	---

Inventární seznam.....	7
-------------------------------	----------

I. Vývoj původce archiválií

Původce archiválií:

Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice, existence 1943–1945, (variantní název Kommando der uniformierten Gemeindevollzugspolizei Taus). Sídlo: radnice, Domažlice, Město čp. 1.

Sbor národní bezpečnosti – místní velitelství Domažlice, existence 1945–1947. Sídlo místního velitelství: radnice, Domažlice, Město čp. 1.

V době protektorátu náležela policejní výkonná moc protektorátní policii, jež se na základě vládního nařízení ze dne 28. března 1944 č. 77/1944 Sb., o protektorátní policii, členila na uniformovanou a neuniformovanou protektorátní policii. Do uniformované spadala kromě četnictva, uniformované vládní policie a hasičstva z povolání i uniformovaná obecní výkonná policie.

V Domažlicích byla přípisem Zemského četnického velitelství v Praze ze dne 31. května 1943 zřízena k 15. červnu 1943 uniformovaná policie,¹ měl v ní sloužit velitel a sedm strážmistrů. Velitelem byl jmenován 10. června 1943 Rudolf Majdl, který byl do Domažlic přemístěn z četnické stanice v Táboře. Prvními příslušníky se stali Jan Bříza, Matyáš Holý, Bedřich Prukner, Jaroslav Hůrka, Richard Doubek, Michael Bor a Gotlieb Tykal. Měli být vybaveni jednou služební pistolí v koženém pouzdře a 10 ostrými patronami, služební helmou a opaskem. Velitelství uniformované obecní výkonné policie v Domažlicích zahájilo svoji činnost 16. června 1943, jak dosvědčuje mj. vedení repertáře k obyčejnému podacímu protokolu (inv. č. 3).

Uniformovaná policie převzala působnost bývalé městské policie, jejíž příslušníci byli za okupace prověřováni a např. všichni bývalí legionáři předčasně penzionováni.

Příslušníci místního velitelství kromě velitele a zástupce byli rozděleni do dvou skupin. U každé skupiny byl nejstarší ustanoven vedoucím a jeho povinností pak bylo vést služební záznamy o vykonaných pochůzkách a jiných služebních úkonech a zároveň vykonávat službu v rozsahu jako každý jiný příslušník skupiny. Každá skupina vykonávala obchůzkovou a asistenční službu, vyšetřování a vyřizování velitelem přidělených spisů 24 hodin, pak měla 24 hodin volno a nastoupila druhá skupina. Pro velitele a zástupce toto ustanovení o volnu neplatilo, měli být svými pracemi zaměstnáni denně.

Velitelství uniformované obecní policie bylo po skončení druhé světové války zrušeno a na jeho činnost ve smyslu ochrany klidu a pořádku ve městě navázal v květnu 1945 Sbor národní bezpečnosti – místní velitelství Domažlice.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Archiválie pocházející z činnosti domažlického velitelství uniformované obecní výkonné policie byly do Státního okresního archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně delimitovány z archivního souboru Fondy Veřejné bezpečnosti z bývalého kraje Plzeň (EL NAD 10133), jenž byl dosud v péči I. oddělení SOA v Plzni, a to protokolem o přemístění (delimitaci) archiválií ze dne 25. října 2016 čj. SOAP/010-0839/2016. Při vymezení jednotlivých archivních fondů v SOkA Domažlice byl nově založen archivní fond Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice, který obsahoval 4 evidenční jednotky (při inventarizaci jedna přesunuta - viz kapitola III). Toto rozčlenění delimitovaného materiálu proběhlo až v roce 2017, proto je přírůstek tohoto archivního fondu evidován pod číslem 59/2017.

¹ V návaznosti na vládní nařízení ze dne 9. července 1942 č. 250/1942 Sb., o obecní výkonné policii.

Státní oblastní archiv v Plzni převzal archiválie k uložení do archivního souboru Fondy Veřejné bezpečnosti z bývalého kraje Plzeň ve dvou přejímkách, a sice 11. března 1960, č. přírůstku 17-20/1960, a 7. října 1961, č. přírůstku 7-42/1961.

Z písemností vzniklých z činnosti domažlického velitelství uniformované obecní výkonné policie se dochovaly pouze registraturní pomůcky. Spisy byly pravděpodobně zničeny.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice obsahuje archiválie pocházející z let 1943–1945. Jejich původcem je i poválečný následník uniformované policie, a to místní velitelství SNB v Domažlicích, jež pokračovalo v zápisech do registraturních pomůcek uložených pod inv. č. 1 a 2.

Archivní fond tvoří registraturní pomůcky, které se dělí na důvěrné podací protokoly a obyčejné podací protokoly (dochován pouze repertář).

Po formální stránce je inventář zpracován podle metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006–0767/2010 a jeho dodatku čj. SOAP/006–1300/2014 a dále podle metodického návodu č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra čj. MV–46913/AS–1/AS–2013.

V průběhu pořádání bylo zjištěno, že repertář k podacímu protokolu obyčejnému z let 1945–1946 původně zařazený do archivního fondu Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice je pomůckou k vyhledávání v podacích protokolech obyčejných SNB (Sbor národní bezpečnosti – místní velitelství Domažlice, inv. č. 8 a 9), a proto byl přeřazen do archivního fondu Sbor národní bezpečnosti – místní velitelství Domažlice (čj. SOAP/10-427/2019 ze dne 13. 8. 2019). Rozsah archivního fondu se ovšem nezmenšil, ale adjustací naopak narostl na 0,05 bm.

Během pořádání nebyly vyřazeny žádné archiválie. Z pohledu úplnosti zachování archiválií je archivní fond označen jako torzovitý. Jazykem archiválií je čeština (po zrušení velitelství uniformované obecní výkonné policie) a němčina. Archiválie nejsou fyzicky poškozené.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archiválie inventarizovaného archivního fondu pocházejí z činnosti Velitelství uniformované obecní výkonné policie v Domažlicích. Dochovaly se pouze registraturní pomůcky, jejichž výpovědní hodnota je limitována účelem, který jako takové plnily. Přesto však přibližují agendu, jíž uniformovaná obecní policie v době své existence vykonávala.

Pro hlubší poznání činnosti a působení domažlické uniformované obecní policie je nutné prostudovat i další archivní materiál, např. fond Zemské četnické velitelství Praha, uložený v Národním archivu.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice se sídlem v Horšovském Týně archivní fond Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice uspořádala a archivní pomůcku zpracovala Mgr. Radka Kinkorová.

V Horšovském Týně dne 2. prosince 2019

Mgr. Radka Kinkorová

Seznam použitých pramenů a literatury

Prameny

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně, fond *Městský národní výbor Domažlice* (EL NAD 102).

Národní archiv Praha, fond *Zemské četnické velitelství Praha* (EL NAD 1084).

Literatura

JANÁK, Jan – HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

MACEK, Pavel – UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva III. : Protektorát Čechy a Morava a Slovenský stát (1939–1945)*. Praha : Police history, 2001.

MACEK, Pavel – UHLÍŘ, Lubomír. *Dějiny policie a četnictva IV. : Československo (1945–1989)*. Praha : Police history, 2011.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AMV	Archiv Ministerstva vnitra
AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
čj.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
eid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
MV	ministerstvo vnitra
ppr	podací protokol
rep	repertář
Sb.	Sbírka zákonů
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
---------	-------	---------------	----------------

I. Spisový materiál

A. Registrurní pomůcky

Podací protokoly důvěrné

1	Podací protokol důvěrný 5. 7. 1943–29. 12. 1945, čj. 1/43–190/45	1943–1945	ppr 1
2	Repertář k podacímu protokolu důvěrnému	1943–1945	rep 1

Podací protokoly obyčejné

3	Repertář k podacímu protokolu obyčejnému (16. 6. 1943–31. 12. 1944)	1943–1944	rep 2
---	--	-----------	-------

Název archivní pomůcky:	Velitelství uniformované obecní výkonné policie Domažlice
Značka archivního fondu:	VUOVP Domažlice
Časové rozmezí:	1943–1945
Počet evidenčních jednotek:	3 (1 podací protokol, 2 repertáře)
Počet inventárních jednotek:	3
Rozsah v bm:	0,05
Stav ke dni:	2. 12. 2019
Zpracovatel archivního fondu:	Mgr. Radka Kinkorová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Mgr. Radka Kinkorová
Počet stran:	9
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 2. 12. 2019 čj. SOAP/10-718/2019